

Enheten för handel och tekniska regler

YTTRANDE

2016-04-26 Dnr 4.1.1-2016/00246-2

Miljö- och energidepartementet

Endast via e-post

Kemikalieinspektionens förslag till nationell reglering av högfluorerade ämnen i brandsläckningsskum

Er ref: M2016/00120/Ke

Sammanfattning

Miljö- och energidepartementet har remitterat Kemikalieinspektionens (Kemi) förslag till nationella regler för högfluorerade ämnen i brandsläckningsskum. Kommerkollegium bedömer att Kemikalieinspektionens förslag behöver anmälas enligt anmälningsdirektivet.¹ Kollegiet bedömer vidare att förslaget kan behöva anmälas enligt tjänstedirektivet.

Kommerkollegiums uppdrag

Kommerkollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Nationell användningsbegränsning

Kollegiet har tidigare yttrat sig över möjligheten för en nationell användningsbegränsning av ämnen som inte är harmoniserade.² Kollegiet ansåg då att det regelverk som ett medlemsland i första hand bör falla tillbaka på, i frånvaron av harmoniserade EU-regler, är EU:s generella kemikalierreglering i Reach.³ Detta mot bakgrund av att Reach syftar både

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1–15)

² Kommerkollegiums yttrande i ärende med Dnr 2015/02311-3

³ Förordning (EG) nr. 1907/2006 (Reach)

till att hantera farliga kemiska ämnen samt till att undanröja hinder för den fria rörligheten av kemiska ämnen pga. olikheter i medlemsländernas kemikaliereglering.⁴ Reach ger därför, så vitt kollegiet kan bedöma, ett utrymme att begränsa ett kemiskt ämne nationellt så länge ämnet inte är föremål för harmonisering i Reach eller annan EU-lagstiftning. Kollegiet rekommenderade även att den Europeiska kemikaliemyndigheten, ECHA, bör informeras om regleringarna i samband med en eventuell anmälan till kommissionen enligt anmälningsdirektivet. Kollegiet finner inte anledning att i den nu aktuella remissen göra en annan bedömning än kollegiet tidigare gjort avseende utrymmet för nationell användningsbegränsning.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt EU:s anmälningsdirektiv för tekniska föreskrifter ska medlemsländerna anmäla alla förslag till nya tekniska föreskrifter till kommissionen.⁵ Tekniska föreskrifter, i anmälningsdirektivets mening, innefattar bl.a. regler om förbud mot vilka material som får ingå i en vara.⁶

Miljö- och energidepartementet har remitterat Kemis rapport från ett regeringsuppdrag på nationella regler för högfluorerande ämnen i brandsläckningsskum. Kemi föreslår en nationell användningsbegränsning för fluorbaserade brandsläckningsskum. Kemi anger i konsekvensutredningen att förslaget bör anmälas enligt anmälningsdirektivet.

Kommerskollegium delar Kemis bedömning att förslaget bör anmälas till kommissionen om regeringen föreslår en reglering i linje med Kemis förslag.

Kommerskollegium vill även, vilket också Kemi påtalar i rapporten, understryka att en eventuell nationell reglering för högfluorerade ämnen i brandsläckningsskum måste vara förenlig med EUF-fördragets bestämmelser om fri varurörlighet.⁷ Detta innebär bland annat att regleringen måste vara motiverad av ett legitimt skyddssyfte (i detta fall skydd av människors hälsa och miljö), lämplig för att uppnå skyddssyftet samt proportionerlig. Regleringen måste även vara underbyggd av underlag som i tillräcklig utsträckning påvisar behovet av att reglera och

⁴ Artikel 1.1 samt skäl 2-3 i ingressen till Reach; Mål C-358/11, *Lapin* (2013) p. 31.

⁵ Artikel 8.1, direktiv (EU) 2015/1535 (anmälningsdirektivet); Jfr. 20 § 6 p. förordning med instruktion (1996:1515) för Regeringskansliet samt 6 § förordning (1994:2029) om tekniska regler samt.

⁶ Artikel 1.1(f), anmälningsdirektivet.

⁷ Artikel 34 och 36 EUF, Fördraget om Europeiska Unionens Funktionssätt (EUF).

därmed begränsa den fria rörligheten för fluorbaserade brandsläckningsskum.⁸

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, som hänvisar till tjänstedirektivet⁹, följer att nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet ska anmälas till Kommerskollegium.

Tjänstedirektivet är endast tillämpligt på krav som påverkar tillträdet till eller utövandet av en tjänsteverksamhet och rör inte den fria rörligheten för varor. Direktivet är således inte tillämpligt på krav som gäller varorna i sig.¹⁰

I det aktuella fallet konstaterar kollegiet att de förslag som presenteras inte uteslutande reglerar egenskaperna hos varor utan också innehåller bestämmelser som riktar sig till de företag som använder brandsläckningsskum. Vid användning av brandsläckningsskum som innehåller högfluorerade ämnen ska restprodukterna tas om hand och destrueras genom förbränning vid minst 1100 grader Celsius eller genom likvärdig metod. Det ska också i förhand göras en anmälan till tillsynsmyndigheten angående användningen.

Då de företag som träffas av dessa regler i vissa fall får anses utöva tjänsteverksamhet som faller inom tjänstedirektivets tillämpningsområde (släckningstjänster) anser kollegiet att förslaget skulle kunna behöva anmälas enligt artikel 39.5 av tjänstedirektivet.

Av artikel 16.2(f) i tjänstedirektivet följer vidare att direktivet är avsett att tillämpas på krav som påverkar användningen av den utrustning som utgör en integrerad del av tjänstens tillhandahållande. Även detta kan anses tala för att det aktuella förslaget bör anmälas enligt tjänstedirektivet.¹¹

Med hänsyn till ovanstående har kollegiet inte kunnat utesluta att förslaget angående anmälningsplikt för användning av visst brandsläckningsskum skulle kunna behöva anmälas enligt artikel 39.5 i tjänstedirektivet. Då syftet med anmälningsproceduren är att skapa

⁸ *Scotch Whisky*-domen (C-333/14) är vägledande för de krav som medlemsländerna måste beakta när de vidtar åtgärder som begränsar den fria rörligheten.

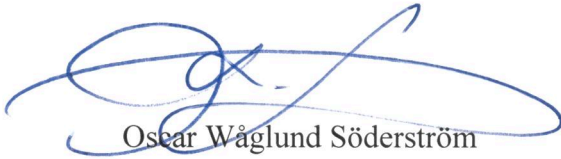
⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5

¹⁰ Se skäl 76 i ingressen till tjänstedirektivet.

¹¹ Se dock skäl 81 som något godtyckligt verkar utesluta föremål som förbrukas eller lämnas kvar på platsen från definitionen av "utrustning".

transparens rekommenderar vi vid osäkerhet regelmässigt att förslaget anmäls.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström, efter föredragning av utredaren Linda Bodén. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Mattias Karlson Jernbäcker deltagit.

Oscar Wåglund Söderström

Linda Bodén